

KODEKS ETYKI NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO

tekst ujednolicony z 27 lipca 2020 r.

Rozdział I. Przepisy ogólne.

§ 1.

Kodeks Etyki Nauczyciela Akademickiego Uniwersytetu Gdańskiego, zwany dalej Kodeksem, określa wartości etyczne oraz wynikające z nich zasady postępowania nauczyciela akademickiego jako pracownika Uniwersytetu Gdańskiego, badacza naukowego, dydaktyka i wychowawcy studentów i doktorantów oraz jako uczestnika życia publicznego. Kodeks określa ponadto tryb powoływania i odwoływania oraz kompetencje Rzecznika Dyscyplinarnego do spraw postępowania etycznego Nauczycieli Akademickich.

§ 2.

Ilekczo w Kodeksie jest mowa o nauczycielu akademickim należy przez to rozumieć osobę, o której mowa w art. 112 i 113 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 85 ze zm.), zatrudnioną w Uniwersytecie Gdańskim.

§ 3.

Postanowienia Kodeksu mają również zastosowanie do osób wykonujących w Uniwersytecie Gdańskim zadania nauczyciela akademickiego na podstawie umowy zlecenia albo umowy o dzieło.

§ 4.

Przestrzeganie wartości etycznych i zasad postępowania etycznego jest obowiązkiem nauczycieli akademickich Uniwersytetu Gdańskiego; naruszenie tego obowiązku może stanowić uchybienie godności zawodu nauczycielskiego i podlegać odpowiedzialności dyscyplinarnej na podstawie art. 275 Ustawy, o której mowa w § 2.

§ 5.

Nieprzestrzeganie postanowień Kodeksu przez osobę wykonującą zadania nauczyciela akademickiego na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło może skutkować rozwiązaniem (wypowiedzeniem) umowy.

Rozdział II. Sylwetka nauczyciela akademickiego

§ 6.

Postawa nauczyciela akademickiego charakteryzuje się poszanowaniem obowiązującego prawa oraz uznanych wartości i zasad etycznych.

§ 7.

Aktywność badawcza i dydaktyczna oraz uczestnictwo nauczyciela akademickiego w życiu publicznym służy odkrywaniu, obronie i upowszechnianiu prawdy jako głównej wartości poznawczej.

§ 8.

Nauczyciel akademicki strzeże godności zawodu nauczycielskiego tak w życiu zawodowym, jak i prywatnym oraz w działalności publicznej, łącząc godność osobistą z poszanowaniem godności innych ludzi.

§ 9.

Nauczyciel akademicki we wszystkich przejawach swojej działalności zawodowej odznacza się rzetelnością wobec faktów, metod i teorii naukowych oraz wobec współpracowników i środowiska naukowego.

§ 10.

Nauczyciela akademickiego w działalności badawczej i dydaktycznej cechuje samodzielność i niezależność od pozanaukowych uwarunkowań ideologicznych, politycznych lub ekonomicznych.

§ 11.

Nauczyciel akademicki nie narusza cudzych praw autorskich i praw pokrewnych, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1231 ze zm.); w szczególności nie przywłaszcza sobie autorstwa lub współautorstwa cudzego utworu, nie wprowadza w błąd co do autorstwa lub współautorstwa cudzego utworu oraz nie rozpowszechnia cudzego utworu bez podania nazwiska lub pseudonimu jego twórcy.

§ 12.

Nauczyciela akademickiego charakteryzuje uczciwość w badaniach naukowych, popularyzowaniu nauki, dydaktyce i w relacjach międzyludzkich.

§ 13.

Nauczyciel akademicki odznacza się cnotą tolerancji rozumianej – w szczególności – jako przeciwieństwo dyskryminacji ludzi różnych narodów, wyznań, ras, płci i wieku oraz jako poszanowanie innych punktów widzenia, postaw badawczych, światopoglądów i tradycji kulturowej.

§ 14.

Nauczyciela akademickiego cechuje postawa życzliwego krytycyzmu wobec prac i koncepcji innych autorów, połączona z krytycyzmem wobec siebie i swojego dorobku naukowego.

§ 15.

Przymiotem nauczyciela akademickiego jest sprawiedliwość wyrażana w ocenie wartości dorobku naukowego oraz postaw i poglądów innych osób.

§ 16.

Nauczyciel akademicki odznacza się poczuciem moralnej i prawnej odpowiedzialności za głoszone poglądy, interpretacje i skutki prowadzonych badań oraz za swoje postępowanie jako pracownika Uniwersytetu Gdańskiego, badacza, dydaktyka i osoby publicznej.

§ 17.

Nauczyciel akademicki powinien przeciwstawiać się – w sposób zgodny z prawem i obyczajami akademickimi – nierzetelności, nieuczciwości, nietolerancji, niesprawiedliwości i innym przejawom zachowań nieetycznych pracowników Uniwersytetu Gdańskiego, studentów i doktorantów.

Rozdział III. Nauczyciel akademicki jako pracownik.

§ 18.

Nauczyciel akademicki dba o dobry wizerunek Uniwersytetu Gdańskiego i realizuje jego misję.

§ 19.

Nauczyciel akademicki krzewi i rozwija wartości etyczne oraz więzi solidarności w całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 20.

Nauczyciel akademicki wykazuje lojalność wobec Uniwersytetu Gdańskiego objawiającą się w przestrzeganiu dyscypliny pracowniczej, wspomaganie demokratycznie wybranej zwierzchności i okazywaniu pomocy w budowaniu prestiżu uczelni.

§ 21.

Nauczyciel akademicki aktywnie i twórczo wykonuje zadania Uniwersytetu Gdańskiego oraz uczestniczy w pracach organizacyjnych uczelni, traktując taką działalność jako obowiązek pracowniczy.

§ 22.

Nauczyciel akademicki pełniący funkcje kierownicze w Uniwersytecie Gdańskim powinien stanowić wzór zachowania dla innych nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów.

§ 23.

Nauczyciel akademicki pełniący funkcje w organach wybieralnych Uniwersytetu Gdańskiego powinien kierować się dobrem uczelni jako całości oraz dobrem jej jednostek organizacyjnych z poszanowaniem interesów wyborców, którzy desygnowali go do pełnienia tej funkcji.

§ 24.

Nauczyciel akademicki rozwija swoją wiedzę zawodową niezbędną do coraz lepszego wykonywania pracy naukowej i dydaktycznej.

§ 25.

Nauczyciel akademicki jest życzliwy, taktowny i uprzejmy w stosunku do innych członków społeczności akademickiej, odznacza się wysoką kulturą osobistą i dba o dobre stosunki międzyludzkie w pracy, a także zapobiega konfliktom w swoim środowisku.

§ 26.

Nauczyciel akademicki dba o rzetelne i sumienne wykonywanie obowiązków zawodowych, w szczególności przestrzega ustalonego zakresu, wymiaru i terminów zajęć dydaktycznych oraz wyznaczonych terminów konsultacji dla studentów.

§ 27.

Nauczyciel akademicki nie przyjmuje za wykonywanie swoich obowiązków nauczycielskich jakichkolwiek korzyści majątkowych lub osobistych od studentów, doktorantów i innych osób.

§ 28.

Nauczyciel akademicki dba o majątek i środki publiczne, którymi dysponuje jako pracownik Uniwersytetu Gdańskiego i nie wykorzystuje środków i materiałów, które są własnością Uniwersytetu Gdańskiego do celów prywatnych.

§ 29.

Nauczyciel akademicki nie podejmuje działań, które mogłyby godzić w prestiż Uniwersytetu Gdańskiego oraz nie angażuje się w przedsięwzięcia, które przyczyniają się do osłabienia konkurencyjności Uniwersytetu Gdańskiego w sferze naukowej bądź dydaktycznej.

§ 30.

Nauczyciel akademicki zatrudniony w innej uczelni nie promuje tej uczelni na terenie Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 31.

Nauczyciel akademicki, podejmując pracę poza Uniwersytetem Gdańskim, powinien powstrzymać się od podejmowania czynności mających charakter nieprzyjazny wobec Uniwersytetu Gdańskiego i jego jednostek organizacyjnych.

Rozdział IV. Nauczyciel akademicki jako badacz naukowy

§ 32.

Nauczyciel akademicki przestrzega wysokich standardów prowadzenia badań naukowych oraz zasad dobrej praktyki naukowej.

§ 33.

Nauczyciel akademicki w badaniach naukowych przestrzega zasad uczciwości naukowej i nie dopuszcza do plagiatostwa, fałszowania wyników badań naukowych, nierzetelności w ich upowszechnianiu, w aplikowaniu o fundusze badawcze oraz w prowadzeniu i recenzowaniu badań naukowych.

§ 34.

Nauczyciel akademicki inspiruje i rozwija kreatywność współpracowników i uczniów, sprzyja ich osiągnięciom naukowym oraz wspomaga ich swoją wiedzą i opieką naukową.

§ 35.

Nauczyciel akademicki przestrzega zasad ustalania współautorstwa publikacji.

§ 36.

Nauczyciel akademicki unika konfliktu interesów przy ocenie osób i instytucji oraz przy ocenie projektów, wniosków i prac przeznaczonych do publikacji, a także w odniesieniu do własnej pracy naukowej. W przypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na konflikt interesów, nauczyciel akademicki powinien przedstawić sprawę swoim przełożonym w celu jej rozstrzygnięcia lub zrezygnować z działań konfliktogennych.

Rozdział V. Nauczyciel akademicki jako dydaktyk i wychowawca studentów i doktorantów

§ 37.

Nauczyciel akademicki wiąże swoją pracę naukową z dydaktyką, dba o innowacyjność metod nauczania i jasne przekazywanie wiedzy oraz o aktywne i twórcze uczestnictwo studentów i doktorantów w zajęciach, rozwija samodzielność ich myślenia, a w miarę możliwości uwzględnia także ich wpływ na program zajęć.

§ 38.

Nauczyciel akademicki w swojej praktyce dydaktycznej przekazuje najnowszy stan wiedzy w zakresie prowadzonego przedmiotu, informując o autorskim wkładzie określonych uczonych lub zespołów badawczych w dokonania poznawcze oraz ukazując potrzeby, perspektywy i poszukiwania w obrębie nauczanej specjalności. Nauczyciel akademicki w trakcie prowadzenia zajęć dydaktycznych nie podważa autorytetu innych nauczycieli akademickich.

§ 39.

Nauczyciel akademicki, nie rezygnując z tradycyjnych wolności akademickich, w tym wolności słowa, dokłada starań, aby kwestie drażliwe społecznie bądź budzące spory i kontrowersje, dotyczące wyznania, światopoglądu, przynależności etnicznej, orientacji seksualnej lub poglądów politycznych innych ludzi, referować w oparciu o aktualny stan badań naukowych, unikając sformułowań które mogą być odebrane przez studentów i inne osoby jako poniżające lub obraźliwe.

§ 40.

Nauczyciel akademicki odnosi się do studentów i doktorantów z życzliwością, powagą i taktem, unika niestosowności w słowach i zachowaniu, nie kieruje się negatywnymi emocjami, jest bezstronny i sprawiedliwy.

§ 41.

Nauczyciel akademicki przed rozpoczęciem cyklu dydaktycznego zapewnia studentom i doktorantom informację o programie zajęć, o prawach i obowiązkach związanych z uczestnictwem w zajęciach, o warunkach i terminach zaliczenia lub egzaminowania oraz o kryteriach oceny uczestników zajęć.

§ 42.

Nauczyciel akademicki respektując różnice osobowości studentów i doktorantów przyjmuje sprawiedliwe i jednakowe zasady ich oceniania bez względu na wiek, płeć, przynależność etniczną, światopogląd, poglądy polityczne, orientację seksualną, pozycję materialną i stanowisko w życiu społecznym lub zawodowym.

§ 43.

Nauczyciel akademicki ocenia studentów i doktorantów w sposób jawny, umożliwiając im zapoznanie się z uzasadnieniem oceny.

§ 44.

Nauczyciel akademicki nie powinien nakładać na studentów i doktorantów obowiązków, które nie są niezbędne dla procesu dydaktycznego i nie wynikają z regulaminu studiów.

§ 45.

Nauczyciel akademicki w procesie nauczania zwalcza objawy nieuczciwości intelektualnej studentów i doktorantów, w tym także przywłaszczania sobie przez nich wyników cudzej pracy.

§ 46.

1. Nauczyciel akademicki uczy studentów i doktorantów kultury dyskusji naukowej i formułowania krytyki w zgodzie z zasadami dobrego obyczaju i poszanowania przeciwnika.
2. Nauczyciel akademicki w procesie kształcenia unika zwrotów i określeń, które należą lub mogą być uznane za przynależne do języka nienawiści. Ponadto stanowczo reaguje w sytuacji, gdy jest świadkiem posługiwania się takim językiem przez innych nauczycieli akademickich, studentów lub pozostałe osoby należące do społeczności Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 47.

Nauczyciel akademicki reaguje w sytuacjach, gdy w środowisku studentów i doktorantów zauważa zachowania naganne lub słyszy wulgaryzmy.

§ 48.

Nauczyciel akademicki uznaje za niezbywalne prawo studentów i doktorantów do oceniania jego pracy dydaktycznej i postawy nauczycielskiej..

§ 49.

Nauczyciel akademicki w wypadku konfliktu ze studentami lub doktorantami unika roli sędziego we własnej sprawie, powierzając rozstrzygnięcie sporu powołanym do tego organom uczelni.

§ 50.

Nauczyciel akademicki zapraszając studentów lub doktorantów do udziału w badaniach naukowych, uwidacznia ten udział w dokumentacji wyników badań i publikacji oraz respektuje partycypację studentów i doktorantów w ewentualnych honorariach.

Rozdział VI. Nauczyciel akademicki jako uczestnik życia publicznego

§ 51.

Nauczyciel akademicki dba o to, aby wyniki jego badań naukowych służyły społeczeństwu. Nauczyciel akademicki, upowszechniając rzetelne wiadomości o osiągnięciach nauki, którą reprezentuje.

§ 52.

Nauczyciel akademicki, stając się uczestnikiem wymiany poglądów na forum publicznym, w mediach, w tym mediach społecznościowych, stosuje się do zasad i postanowień Kodeksu Etycznego Nauczyciela Akademickiego Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 53.

Nauczyciel akademicki – mając na względzie podwyższenie poziomu powszechnego zrozumienia nauki – dba o to, aby prezentowane społeczeństwu dokonania naukowe były zrozumiałe dla osób niebędących specjalistami.

§ 54.

Nauczyciel akademicki podejmuje się opracowania opinii, recenzji lub ekspertyzy jedynie w zakresie swojej specjalności i opiera tę opinię, recenzję lub ekspertyzę o ustalenia naukowe oraz o pełne rozpoznanie istotnych faktów i okoliczności, niezależnie od wpływu zlecniodawcy na merytoryczną zawartość opinii, recenzji lub ekspertyzy.

§ 55.

Nauczyciel akademicki nie poświęca zasady rzetelności i uczciwości naukowej dla osiągnięcia własnych celów i korzyści w życiu publicznych.

§ 56.

Nauczyciel akademicki pełniący funkcje publiczne na stanowiskach państwowych lub samorządowych oraz w innych instytucjach i organizacjach polskich i międzynarodowych nie może uchybiać godności zawodu nauczycielskiego ani sprzeniewierzać się wartościom i zasadom etycznego postępowania nauczyciela akademickiego.

Rozdział VII. Rzecznik Dyscyplinarny do spraw postępowania etycznego Nauczycieli Akademickich

§ 57.

Rzecznika Dyscyplinarnego do spraw postępowania etycznego Nauczycieli Akademickich Uniwersytetu Gdańskiego, zwanego dalej Rzecznikiem, powołuje Rektor Uniwersytetu Gdańskiego, spośród osób z tytułem profesora zatrudnionych na stanowisku profesora.

§ 58.

Kadencja Rzecznika trwa cztery lata i rozpoczyna się z początkiem kadencji organów Uniwersytetu Gdańskiego, z zastrzeżeniem § 59.

§ 59.

Kadencja Rzecznika powołanego po raz pierwszy w Uniwersytecie Gdańskim rozpoczyna się dnia 1 października 2007 roku i kończy w dniu 31 sierpnia w roku, w którym upływa kadencja organów Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 60.

Działalność Rzecznika wygasa w przypadku rezygnacji z pełnionej funkcji. Na okres do końca kadencji organów Uniwersytetu Gdańskiego Rektor powołuje nowego Rzecznika zgodnie z postanowieniem § 58.

§ 61.

Do kompetencji Rzecznika należy:

- 1) podejmowanie czynności wyjaśniających w sprawie naruszenia zasad postępowania etycznego przez nauczyciela akademickiego;
- 2) podejmowanie czynności mających na celu polubowne rozstrzygnięcie konfliktów wynikających z naruszenia przez nauczyciela akademickiego zasad postępowania etycznego;
- 3) wykonywanie innych czynności dotyczących postępowania etycznego nauczycieli akademickich przekazanych Rzecznikowi przez Rektora Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 62.

Rzecznik wykonuje swoje kompetencje zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w § 2 Kodeksu, podejmując czynności wyjaśniające z urzędu, albo w wyniku przekazania mu sprawy przez Rektora Uniwersytetu Gdańskiego, bądź na podstawie wniosku skierowanego bezpośrednio do Rzecznika przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę zainteresowaną, informując jednocześnie Rektora o tym wniosku.

§ 63.

Jeżeli Rzecznik uzna, że nauczyciel akademicki za naruszenie zasad postępowania etycznego może podlegać odpowiedzialności dyscyplinarnej, niezwłocznie informuje o tym Rektora Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 64.

Rzecznik informuje Rektora Uniwersytetu Gdańskiego o podejmowanych czynnościach i ich rezultatach; zawiadamia również Rektora o uchylaniu się nauczyciela akademickiego od uczestnictwa w czynnościach wyjaśniających - w tej sytuacji odpowiednią decyzję wobec nauczyciela akademickiego podejmuje Rektor Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 65.

Nauczycielowi akademickiemu, wobec którego Rzecznik podjął czynności wyjaśniające oraz osobom, które złożyły wniosek do Rzecznika w sprawie naruszenia przez nauczyciela akademickiego zasad postępowania etycznego, przysługuje prawo złożenia skargi na czynności Rzecznika zgodnie z § 167 Statutu Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 66.

Rzecznik przedstawia Senatowi Uniwersytetu Gdańskiego, na ostatnim posiedzeniu Senatu w danym roku akademickim, informację o przestrzeganiu postanowień Kodeksu przez nauczycieli akademickich Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 67.

Obsługę Rzecznika wykonuje Biuro Organizacji i Legislacji Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 68.

Rzecznik, po zakończeniu kadencji, przekazuje dokumentację prowadzonych spraw do Biura Organizacji i Legislacji Uniwersytetu Gdańskiego.

Rozdział VIII. Przepisy końcowe.

§ 69.

W sytuacjach nieokreślonych postanowieniami Kodeksu nauczyciel akademicki powinien postępować zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w § 2, Statutem Uniwersytetu Gdańskiego, uchwałami i zarządzeniami jego organów, poleceniami przełożonych oraz powszechnie uznanymi tradycjami i dobrymi obyczajami akademickimi.

§ 70.

Rektor Uniwersytetu Gdańskiego opublikuje tekst Kodeksu wraz z uchwałą Senatu o jego uchwaleniu i udostępni tę publikację nauczycielom akademickim Uniwersytetu Gdańskiego.

Przewodniczący Senatu
Rektor Uniwersytetu Gdańskiego